Balio Sruogos laiškas Vandai Daugirdaitei-Sruogienei, 1924-08-30, iš Klaipėdos – į Būgius

R[ašau] [red]akcijoj.

R[ašau] [red]akcijoj [1].

Ne[gerai][,] [ka]d nepasamdei. Visa savaitė laukiau iš tavęs laiškų ar šiaip žinių (telefonas su Kaunu sugedo), bet gavau vos vakar, penktadienį. Vakar pasiunčiau tau telegramą į Kauną, kad būtinai pasamdytum Ukmergės plente. Baisiai gaila, kad nepasamdei. Geresnio vis tiek niekur negausi, o su užmokesniu vis tik būtum kaip nors išsivertę. Aš netikiu, kad iš to buto, apie kurį Tadas [2] kalba, kad kas nors išeitų. Dabar tau išvažiavus – ir jį gali pasamdyti, ir vėl nieko nebus. O paskui nuvažiavus į Kauną vėlei bėgioti ir ieškot – baisiai negerai. Jei aš neturėsiu dviejų liuosų savaičių pasirengti – aš negaliu pradėti darbo nei universitete, nei kur kitur [3]. Tuomet bus tik vienintėlis išėjimas – važiuoti į viešbutį. Ar ten bus pigiau[,] ar patogiau? Baisiai gaila, kad anksčiau iš tavęs negavau jokios žinios ir nežinojau, kur tu apsistojai. Ir dabar nežinau, kaip tu Kaune su Sutkum [4] susikalbėjai. Man rodos, kiekvienas jų turi savo darbą, ir sunku laukti, kad taip uoliai bėgiotų ir ieškotų. Baisiai gaila, kad tu nepasamdei! Aš nieko prieš tai neturiu, kad būtų pasamdytas ties Paroda. Gal kiek iš pradžios ir drėgnas būtų, bet vis geriau negu, negu drėgnas viešbučio kambarys.

Sutkui tuojau parašysiu, jeigu vienas iš tų butų dar yra, kad pasamdytų. Būtų gerai, kad tu tuojau nuvažiuotum ir pasamdytum. Taip man įkyrėjo visi tie rūpesčiai, kad būtinai greičiau jie reikėtų baigti. Paskola Kaune bus galima gauti – kaip nors paskui išsimokėsiu, jei bus kampas, kur dirbti. Bet jei kampo nebus – kur viešbuty galėsiu dirbti. Jeigu būtų butų – ir taip Kaune[,] kol susit[varkysim], daug laiko niekais nueis, o dar jei re[iks] [iešk]ot – tai visai kvailas reikalas.

Jeigu gali – važiuok tuojau į Kauną ir pasamdyk.

Aš tavęs labai, labai prašyčiau. Jei nebus mūsų Kaune, aš netikiu, kad kas surastų ar pasamdytų. Kombinacija su Sutku ir Tadu – legenda – ne savo kailis, ras priežasčių pasiteisinti.

Nejaugi Tau Puida [5] neužmokėjo pinigų? [6]

Pridedu jam laišką [7]. Manau, kad jis turėtų išmokėti.

Man labai nesmagu, kad aš tave varginu, bet aš pats šiuo tarpu negaliu išvažiuoti.

Juo arčiau į rudenį, juo blogiau su butais.

Aš visai nežinau, ką aš dabar galėčiau parašyti Sutkui – jei bent tai, kad paimtų pirmą pasitaikiusį. – –

Ką aš daugiau galiu pasakyti!

Jei gali važiuoti – tai tuojau nuvažiuok į Kauną ir pasamdyk Ukmergės plente ar ties Paroda – vis viena, by tik būtų.

Paskolą – kur nors gausiu. Parašysiu Sutkui, kad vieną iš tų butų pasamdytų – geriau Ukmergės plente, o ne ties Paroda, o tu nuvažiavus formalumus atliksi. Tik važiuok tuojau.

Labų dienų namiškiam Būgiuose.

Aš labai laukiu Tavęs atvažiuojant.

Jei gali[,] niekur ilgai nesėdėk – man baisiai liūdna.

Šeštadienis.
Balys

KOMENTARAI

[1] Balys Sruoga nuo 1924-04-01 dirbo dienraščio *Klaipėdos žinios* redakcijoje. Nuo 1924 m. rudens Sruogų šeima planavo iš Klaipėdos išsikraustyti, todėl ieškojo vietos, kur galėtų įsikurti Kaune.

[2] Tadas Petkevičius (1893–1964) – teisininkas, diplomatas. 1924 m. Lietuvos universiteto teisės studentas.

[3] Balys Sruoga 1924-09-25 rengėsi skaityti paskaitą apie bylinų kilmę, kad būtų priimtas dirbti Lietuvos universiteto Humanitarinių mokslų fakultete.

[4] Antanas Sutkus (1892–1968) – pedagogas, teatro teoretikas, satyros teatro *Vilkolakis* Kaune vienas vadovų, režisierius.

[5] Kazys Puida (1883–1945) – rašytojas, vertėjas. 1923–1924 m. redagavo ir leido žurnalą *Gairės*.

[6] Balys Sruoga norėjo gauti jam priklausiusį honorarą už straipsnį, žr. Pad. Kas., „Keturių vėjų užuvėjoj“, in: *Gairės*, Kaunas, 1924, Nr. 2, p. 98–105.

[7] Laiško priedas – Balio Sruogos laiškas, adresuotas Kaziui Puidai:
„Mano Pone,
Man praneša, kad Tamista iki šiol neišmokėjai man priklausomo honoraro.
Iš to, kad santykiai mūsų buvo geri, visai dar neseka, kad būtų galima kiaulystes daryti.
Jei Tamista tuojau neišmokėsi pinigų šio laiško padavėjai, aš neturėsiu galimybės palaikyti su Tamista kurius nors santykius, o man iš Tamistos priklausomus pinigus būsiu priverstas [ieškoti] kitu keliu.
Tai yra kiaulystė, pone Puida.
Balys Sruoga“ (Balio Sruogos laiškas Kaziui Puidai, iš Klaipėdos – į Kauną, 1924-08-30, in: *LLTI BR*, f. 53, b. 522, l. 2r).